

Vapaaehtoistoiminnan ohjaus

Tavoitetilan kuvaus

Helsingin kaupunki
KUVA
30.8.2022

30.8.2022

Vapaaehtoistoiminnan ohjaus

Tavoitetilan kuvaus

v. 0.1

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO.....	2
1 JOHDANTO.....	3
1.1 Yleiskuvaus	3
1.2 Liitteet ja viittaukset	4
2 JOHDON YHTEENVETO.....	5
3 TAUSTA JA LÄHTÖKOHTA	6
3.1 Määrittelytyön tausta.....	6
4 RATKAISUKOKONAISUUDEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	7
4.1 Toimintaympäristön yleiskuvaus	7
4.2 Tunnistetut liittyvät ratkaisut ja muu käynnissä oleva kehitystyö	9
4.3 Käyttäjämäärät ja volyymit	11
5 RATKAISUKOKONAISUUDEN TOIMINTAMALLI.....	12
5.1 Keskeiset toimijat.....	12
5.2 Arvoketju.....	13
6 RATKAISUKOKONAISUUDEN TIETOKOKONAISUUDET	16
6.1 Keskeiset käsitteet ja niiden väliset riippuvuudet.....	16
7 RATKAISUKOKONAISUUDEN TOIMINNALLISUUS.....	22
7.1 Toiminnallisuuden yleiskuvaus.....	22

30.8.2022

Vapaaehtoistoiminnan ohjaus

Tavoitetilan kuvaus

v. 0.1

1 JOHDANTO

1.1 Yleiskuvaus

Nyt tehtävän hankinnan kohteena on (kaupunkitasoinen) toiminnanohjausjärjestelmä Helsingin kaupungin vapaaehtoistoiminnan organisointiin ja asiakkuudenhallintaan sekä siihen liittyvät asiantuntijapalvelut. Hankintaan kuuluu järjestelmän hankinta, käyttöönotto sekä käyttöönottoon ja käyttöön liittyvät asiantuntijapalvelut.

Toiminnanohjausjärjestelmää kohtaan tunnistettuja tarpeita ovat vapaaehtoistoiminnan henkilörekisterin ylläpidon sekä vapaaehtoistoiminnan päivittäisen koordinoinnin toimenpiteet:

- vapaaehtoisten profiilitietojen katselu ja muokkaaminen,
- rekisterissä olevien vapaaehtoisten hakeminen,
- viestintä sekä yksittäisille vastaanottajille että vastaanottajaryhmille sekä
- vapaaehtoistoiminnan seurantaan ja raportointiin vaadittavien raporttien koostaminen ja ylläpito.

Ratkaisun hankinnalla pyritään tehostamaan vapaaehtoistoiminnan koordinoitua ja vapaaehtoisten hallintaa Helsingin kaupungilla ja vastaamaan Helsingin kaupungin kaupunkistrategian asettamiin osallisuuteen, yhdenvertaisuuteen ja osallistumiseen liittyviin tavoitteisiin.

Hankinnan keskeiset tavoitteet ovat:

- vapaaehtoistoiminnan koordinoinnin prosessien digitalisointi
- vapaaehtoistoiminnan prosessien uudistamisen edistäminen kaupunkitasoisesti
- tiedolla johtaminen, raportoinnin ja seurannan työkalujen kehittäminen
- käyttäjäkokemuksen parantaminen ja vapaaehtoisen palvelupolun sujuvoittaminen
- automaation lisääminen vapaaehtoistoiminnan koordinaatiotehtävissä
- joustavuuden mahdollistaminen
- erinomaisen työntekijäkokemuksen varmistaminen vapaaehtoistoiminnan koordinoitavissa toimiville

Hankittavalta ratkaisulta toivotaan entistä parempaa käytettävyyttä ja sen on tarkoitus selkeyttää nykyistä, hieman hajanaista vapaaehtoistoiminnan koordinoinnin toimintakäytänne- prosessi- ja ratkaisuympäristöä.

30.8.2022

Vapaaehtoistoiminnan ohjaus

Tavoitetilan kuvaus

v. 0.1

1.2 Liitteet ja viittaukset

Tässä dokumentissa viitataan alla olevan taulukon mukaisiin liitetiedostoihin (Taulukko 1).

Taulukko 1 Tavoitetilakuvauksen liitteet.

Liite Id	Viitattava dokumentti	Lisätiedot
LIITE 1	Toiminnalliset vaatimukset	
LIITE 2	Täydentävät vaatimukset	
LIITE 3		

30.8.2022

Vapaaehtoistoiminnan ohjaus

Tavoittilan kuvaus

v. 0.1

2 JOHDON YHTEENVETO

30.8.2022

Vapaaehtoistoiminnan ohjaus

Tavoitetilan kuvaus

v. 0.1

3 TAUSTA JA LÄHTÖKOHTA

Tässä kappaleessa pyritään avaamaan työn taustoja ja vastaamaan kysymykseen, miksi tämä selvitystyö on käynnistetty.

3.1 Määrittelytyön tausta

Helsingin kaupungin vapaaehtoistoiminnan kehittämisen ja koordinoinnin osalta on tunnistettu tarve yhtenäistää koordinoitukäytäntöjä, tukea eri toimialojen vapaaehtoistoiminnan koordinoitua, ohjausta ja kehittämistä sekä uudistaa ja päivittää vapaaehtoistoiminnan prosesseja. Tunnistettujen kehittämiskohtien edistämistä on vauhditettu vapaaehtoistoiminnan digitaalinen alusta –projektissa (2019-2021). Projektin tavoitteena on mahdollistaa vapaaehtoistoimintaan osallistuminen ja laadukkaat vapaaehtoistoiminnan polut kaikille helsinkiläisille ja Helsingissä vapaaehtoisena toimiville. Digitaalisen alustan kautta lisätään vapaaehtoistoiminnan tunnettuutta ja tehdään näkyväksi vapaaehtoistoimintaa Helsingissä riippumatta toiminnan organisoijasta ja mahdollistetaan laadukkaat ja tarpeisiin vastaavat digitaaliset työkalut vapaaehtoistoimintaan mukaan tulemiseen sekä Helsingin kaupungin vapaaehtoistoiminnan organisointiin.

Vapaaehtoistoiminnan digitaalinen alusta -palvelu tarjoaa alustan merkitykselliselle tekemiselle Helsingissä. Vapaaehtoistoiminta ja merkityksellinen tekeminen vaikuttavat sekä yksilön, että yhteisön hyvinvointiin. Tulevaisuudessa vapaaehtoistoiminnan muodot moninaistuvat, ihmiset etsivät entistä enemmän itselle sopivaan aikaan ja paikkaan sidottua vapaaehtoistoimintaa. Henkilökohtaiset tarpeet ja toiveet korostuvat vapaaehtoisten keskuudessa ja vapaaehtoistoimintaa etsiessä. Vapaaehtoistoiminnan kautta syvennetään myös omaa osaamista ja jalkaudutaan omassa elämässä uusille alueille.

Vuosien 2019–2020 aikana vapaaehtoistoiminnan digitaalisen alustan osalta on tehty mittava analyysi- ja konseptointityö, jonka tuloksena tunnistettiin palvelun keskeiset tehtävät, vapaaehtoisen ja toimintaa organisoivan työntekijän palvelupolut sekä jatkokehitystarpeet vapaaehtoistoiminnan digitaalisen palvelupolun ja asiakaskokemuksen varmistamiseksi. Analyysi- ja konseptointivaiheen tuloksena tunnistettiin myös tarve vapaaehtoistoiminnan rekisteri/toiminnanohjausjärjestelmän kehittämiseksi end-to-end – palvelun varmistamiseksi.

Projektin aikana on tunnistettu ja määritelty tarpeet toiminnanohjausjärjestelmälle Helsingin kaupungin vapaaehtoistoiminnan organisointiin ja asiakkuudenhallintaan. Helsingin kaupungilla ei ole ollut aiemmin kaupunkitasoisista vapaaehtoistoiminnan rekisteriä ja/tai toiminnanohjausjärjestelmää käytössä. Eri toimialoilla on ollut käytössä erillisiä pistemäisiä vapaaehtoistoiminnan rekisteri- ja/tai toiminnanohjausratkaisuja, joiden käytettävyys on ollut heikkoa tai skaalattavuus kaupunkitasoisesti ei ole ollut mahdollista. Osa toimintakäytänteistä ei ole vastannut käyttäjien tarpeisiin tai esimerkiksi täyttänyt GDPR:n osoittamia vaatimuksia. Vapaaehtoistoiminnan digitaalisen alustan osalta seuraava kehitysaskel on vapaaehtoistoiminnan rekisteri- ja toiminnanohjausjärjestelmän ratkaisu.

4 RATKAISUKOKONAISUUDEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Tässä kappaleessa pyritään kuvaamaan toimintaympäristöä, johon ratkaisukokonaisuus liittyy siinä laajuudessa kuin se on määrittelyn ja vaatimusten ymmärtämisen kannalta katsottu tarpeelliseksi.

4.1 Toimintaympäristön yleiskuvaus

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (KUVA) kuuluu Helsingin kaupungin organisaatioon, joka koostuu toimialoista, virastoista ja liikelaitoksista. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan lisäksi on kolme muuta toimialaa: kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, kaupunkiympäristön toimiala, sosiaali- ja terveystoimiala (Kuva 2).

Kuva 2 Helsingin kaupungin hallinnollinen organisaatio.

Toimialojen keskeiset roolit ovat seuraavat:

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala huolehtii Helsingin kaupungin varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja lukiokoulutuksesta, suomenkielisestä ammatillisesta koulutuksesta sekä vapaasta sivistystyöstä.
- Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta.
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen.
- Sosiaali- ja terveystoimialan tehtävänä on tuottaa hyvinvointia, terveyttä ja sosiaalista turvaa helsinkiläisille.

Keskushallinnon tehtävänä on toimia kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen yleisenä suunnittelu-, valmistelu- ja toimeenpanoelimenä sekä vastata kaupungin

kehittämisestä. Tarkastusvirasto arvioi suoraan kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan alaisena kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumista.

Helsingin kaupungin liikelaitoksia ovat:

- Palvelukeskusliikelaitos (PALKE)
- Taloushallintopalveluliikelaitos (TALPA)
- Työterveysliikelaitos
- Rakentamispalveluliikelaitos (STARA)
- Liikenneliikelaitos (HKL).

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala tarjoaa kaupunkilaisille henkistä ja fyysistä hyvinvointia, aktiivista kansalaisuutta ja sivistystä tukevia palveluita, tapahtumia ja elämyksiä. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen, jotka ovat kirjasto, kulttuuri, liikunta ja nuorisoyhteisöt. Näitä tukee hallintopalvelukokonaisuus, joka jakautuu hallinto-, henkilöstö-, kehittämis-, talous- ja suunnittelu-, tietohallinto-, tila-, sekä viestintä- ja markkinointipalveluihin (Kuva 3).

Kuva 3 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan organisaatio.

Helsingin kaupungin organisoima vapaaehtoistoiminta on kaupungin palveluja täydentävää, vapaaehtoisen omaan motivaatioon perustuvaa palkatonta ja pyyteetöntä toimintaa, joka lisää osallisuutta, mahdollisuuksia auttaa ja saada apua, kaupunkilaisten hyvinvointia ja iloa, tuottaa toimijuuden ja merkityksellisyyden kokemuksia, lisää erilaisten helsinkiläisten tasa-arvoista kohtaamista sekä yhteisöllisyyttä ja omistajuutta alueisiin ja kaupunkiin. Vapaaehtoistoiminta on myös ennaltaehkäisevää ja voimaannuttavaa toimintaa, jonka avulla voidaan ehkäistä syrjäytymistä ja lievittää yksinäisyyttä.

30.8.2022

Vapaaehtoistoiminnan ohjaus

Tavoitetilan kuvaus

v. 0.1

Helsingin kaupungin vapaaehtoistoimintaa ylläpidetään ja kehitetään kaupunkitasoisesti, mutta lähiohjaus ja koordinointi tapahtuu toimialoilla toimintayksiköissä ja palveluissa. Vapaaehtoistoiminta on monipuolista ja vapaaehtoisten hoitamat tehtävät perustuvat vapaaehtoisen omiin taitoihin ja toiveisiin sekä toimintapaikan tarpeisiin. Helsingin kaupungilla on verkosto työkseen ja oman työnsä ohella vapaaehtoistoimintaa koordinoivista koordinaattoreista ja yhteyshenkilöistä (koordinaattori), jotka lähiohjaavat vapaaehtoisia omilla toimintayksiköissään tai toiminnassaan. Vapaaehtoistoimijoiden kanssa tehdään vapaaehtoistyösopimus, joka sitoo molempia osapuolia.

Vastuunjako

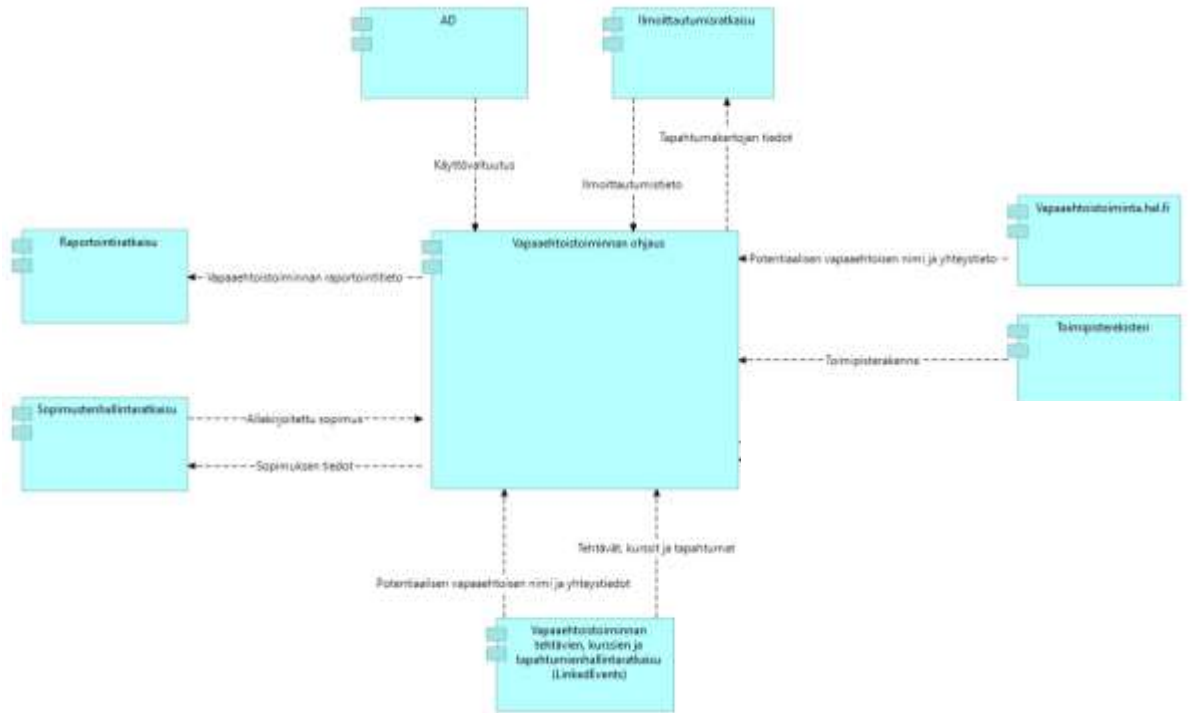

Kuva 4 Vastuunjako toimialojen ja kehittämissiintuntijoiden välillä

Helsingin kaupungin vapaaehtoistoimintaa ja toimintakäytänteitä kehitetään ja uudistetaan aktiivisesti ja toimijakeskeisesti, vapaaehtoisten kanssa työskentelevän henkilökunnan vapaaehtoistoiminnan ohjausosaamista vahvistetaan koulutuksella ja teemaluennoin.

4.2 Tunnistetut liittyvät ratkaisut ja muu käynnissä oleva kehitystyö

Alla olevassa taulukossa (Taulukko 2) on kuvattu määrittelytyön aikana tunnistetut ratkaisukokonaisuuteen liittyvät muut ratkaisut.

Taulukko 2 Ratkaisukokonaisuuteen liittyvät ratkaisut.

Ratkaisu	Käyttötarkoitus	Lisätietoja
AD	Käyttäjätietoratkaisu, jossa ylläpidettävää tietoa voidaan hyödyntää käyttöoikeuksia määrittäessä.	Olemassa oleva ratkaisu
Vapaaehtoistoiminta.hel.fi	Helsingin kaupungin ylläpitämä kaupunkitasoinen vapaaehtoistoiminnan verkkosivu, josta vapaaehtoistehtävät ja informaatio vapaaehtoistoinnasta löytyy yhdestä paikasta kootusti ja helposti. Vapaaehtoistoiminnan tarjonta, ajankohtaiset uutiset, tapahtumat ja koulutukset ovat mahdollisuuksien mukaan myös ruotsiksi ja englanniksi. Verkkosivusto madaltaa kynnystä vapaaehtoistointaan hakeutumiseen ja mukana toimimiseen sekä edistää osallisuutta ja kaupunkilaisten välistä yhteisöllisyyttä.	Olemassa oleva ratkaisu, uudistus v. 2021 aikana

Ratkaisu	Käyttötarkoitus	Lisätietoja
Toimipisterekeristeri	Toimipisterekeristeri on Helsingin kaupungin keskeinen tietojärjestelmä, jossa hallitaan toimipisteiden tietoja.	Olemassa oleva ratkaisu
Viestintäratkaisu	Vapaaehtoisen ja koordinaattorin välillä tapahtuvan viestinnän (SMS/sähköposti) mahdollistava ratkaisu.	Esim. Outlook
Vapaaehtoistoiminnan tehtävien, kurssien ja tapahtumienhallintaratkaisu (LinkedEvents)	Ratkaisulla hallitaan tehtäviä, kursseja ja tapahtumia. Tehtävät, kurssit ja tapahtumat voidaan julkaista keskitetyn palvelun kautta useisiin eri kanaviin.	Olemassa oleva ratkaisu
Sopimustenhallintaratkaisu	Sopimusten elinkaarenhallintaan kykenevä ratkaisu.	Olemassa oleva ratkaisu
Raportointiratkaisu	Kaupunkiyhteinen raportointiratkaisu, jossa voidaan yhdistellä eri ratkaisuiden tietoja tietovarannon avulla.	Useita

4.3 Käyttäjämäärät ja volyymit

Alla olevassa taulukossa (Taulukko 3) on esitetty arvio ratkaisukokonaisuuteen liittyvistä volyymeista.

Taulukko 3 Ratkaisukokonaisuuteen liittyviä volyymeja.

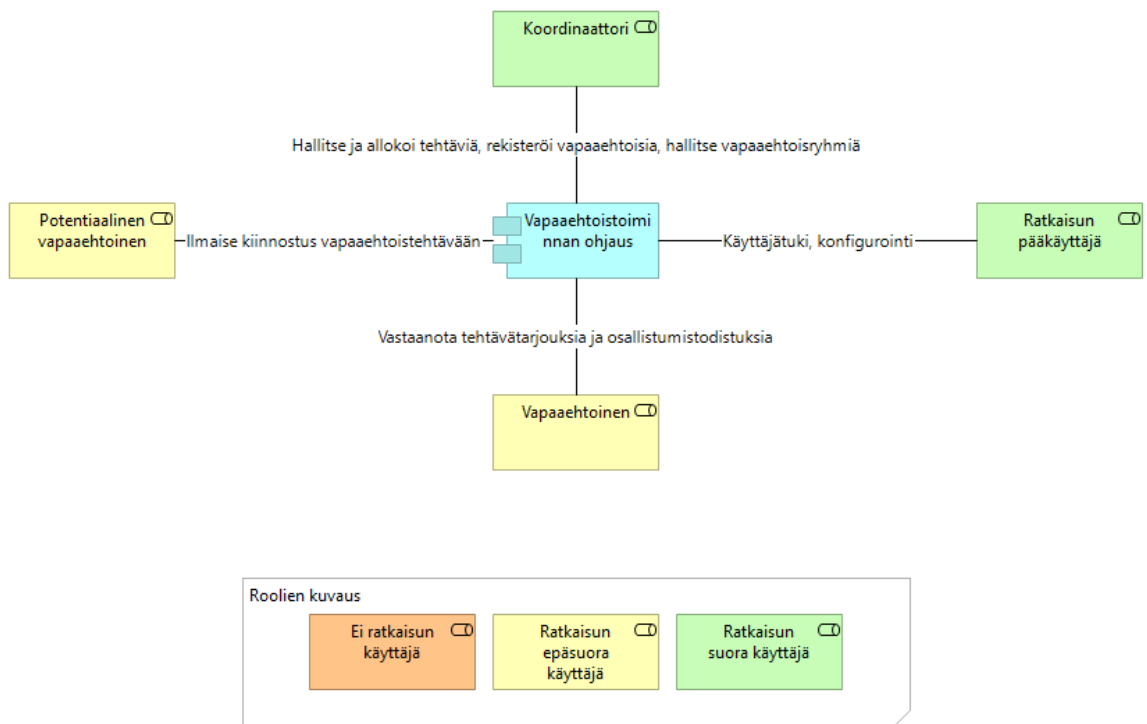
Tyyppi	Määrä
Koordinaattorien lukumäärä	yli 200
Pääkäyttäjät	4-7
Vapaaehtoisten lukumäärä	n. 3500

5 RATKAISUKOKONAISUUDEN TOIMINTAMALLI

Tässä kappaleessa kuvataan ratkaisukokonaisuuden toimintamalli huomioiden liittyvät toimijat ja vapaaehtoistoiminnan ohjauksen arvoketju.

5.1 Keskeiset toimijat

Alla olevassa kuvassa (Kuva 1) on esitetty ratkaisukokonaisuuden tunnistetut keskeiset sisäiset ja ulkoiset toimijat.

Kuva 1 Ratkaisukokonaisuuden keskeiset toimijat.

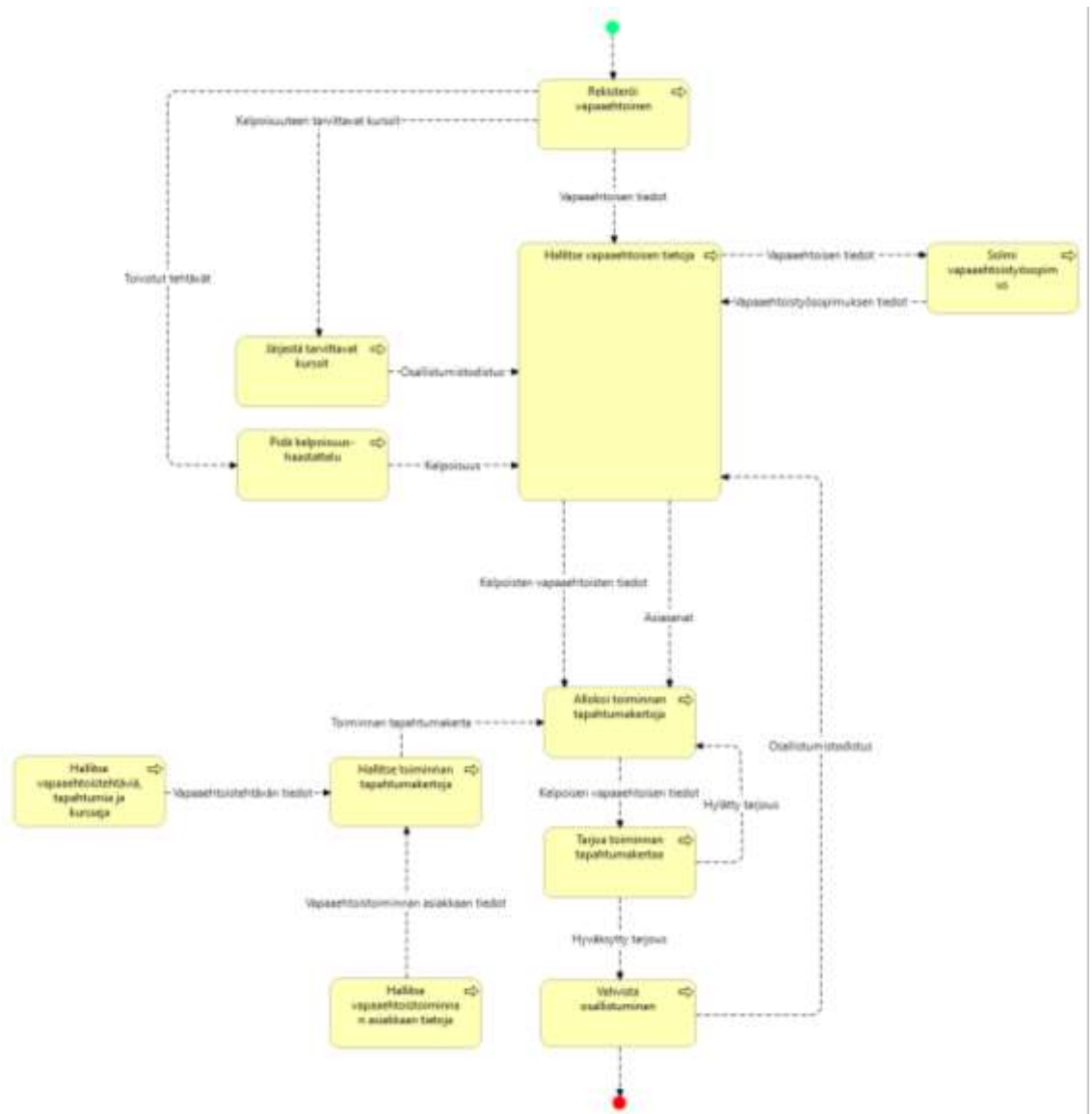
Alla olevassa taulukossa (Taulukko 4) on kuvattu ratkaisukokonaisuuden keskeisten toimijoiden rooli ja tehtävät.

Taulukko 4 Ratkaisukokonaisuuden keskeiset toimijat.

Toimija	Kuvaus
Koordinaattori	<p>Kaupungin työntekijä, joka työkseen koordinoi vapaaehtoistoimintaa ja ohjaa vapaaehtoisia omassa toimintayksikössään (kaupungin eri toimialoilla) tai toimintamuodossa. Järjestelmän pääasiallisia käyttäjiä.</p> <p>Vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreita kutsutaan myös vapaaehtoistoiminnan vastuuhenkilöiksi, mutta heidän työtehtäviinsä kuuluu myös muita tehtäviä vapaaehtoistoiminnan koordinoitavien lisäksi (esim. Sosiaali- ja palveluohjaus, hoitotyö, kirjastovirkailijan tehtävät). Vapaaehtoistoiminnan vastuuhenkilöt vastaavat omassa yksikössä tapahtuvasta vapaaehtoistoiminnasta ja sen organisoinnista.</p>
Vapaaehtoinen	<p>Henkilö, joka osallistuu sovittuun vapaaehtoistoimintaan tai aktivismiin Helsingin kaupungin yksikössä tai Helsingin kaupungin järjestämässä toiminnassa. Voi olla kuka vain yksityinen henkilö.</p> <p>Vapaaehtoistoiminnasta ei makseta palkkaa eikä toiminnan tule aiheuttaa kuluja vapaaehtoiselle.</p>
Ratkaisun pääkäyttäjä	<p>Ratkaisun pääkäyttäjä vastaa vapaaehtoistoiminnan digitaalisen kokonaisuuden ylläpidosta ja kehittämisestä kaupunkitasoisesti ja varmistaa jatkuvan parhaan asiakaskokemuksen palvelua käyttäville. Vapaaehtoistoiminnan kaupunkitasoisesta kehittämisestä vastaavat kehittämisasiantuntijat Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kehittämis- ja digitalisaatiopalveluissa.</p>
Potentiaalinen vapaaehtoinen	<p>Henkilö, joka on kiinnostunut vapaaehtoistoiminnasta ja osoittaa kiinnostuksensa aktiivisesti esimerkiksi vierailemalla vapaaehtoistoiminnan verkkosivulla ja selailemalla vapaaehtoistoiminnan tehtävä-, kurssi- ja tapahtumailmoituksia.</p>

5.2 Arvoketju

Alla olevassa kuvassa (Kuva 2) on esitetty ratkaisukokonaisuuden arvoketju.

Kuva 2 Ratkaisukokonaisuuden keskeisten prosessien välinen vuorovaikutus.

Helsingissä on tarjolla monenlaisia vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia. Vapaaehtoistoiminnan tehtäviä on monia, joista osaan pääsee mukaan pienellä perehdytyksellä tai koulutuksen ja perehdytyksen kautta. Vapaaehtoinen voi olla joko suoraan yhteydessä tahoon, jossa toivoisi toimivansa vapaaehtoisena tai selailta vapaaehtoistoiminnan tehtävä-, tapahtuma- ja kurssi-ilmoituksia vapaaehtoistoiminnan verkkosivuilla ja ilmoittautua mukaan. Tarkoituksena on löytää jokaiselle halukkaalle omien voimavarojen ja kiinnostuksen mukainen tehtävä. Tärkeintä on luoda kaupunkiin innostavia osallistumisen mahdollisuuksia vapaaehtoistoiminnan keinoin.

Vapaaehtoistyön koordinaattoreille saapuu potentiaalisen vapaaehtoisen nimi ja yhteystieto (puhelinnumero tai sähköpostiosoite) esim. verkkolomakkeelta. Koordinaattori

ottaa yhteyttä potentiaaliseen vapaaehtoiseen ja keskustelee hänen kanssaan hänen toivomistaan tehtävistä. Koordinaattori pyytää potentiaaliselta vapaaehtoiselta tarvittavat tiedot tämän rekisteröimiseksi ratkaisuun.

Koordinaattori suosittelee vapaaehtoiselle tehtävään liittyvään tai kelpoisuusvaatimuksena olevaan koulutukseen tai kurssiin osallistumista joko suullisesti tai sähköpostitse. Toivottujen tehtävien perusteella vapaaehtoiselle järjestetään tarvittavat kurssit ja vapaaehtoistoiminnan haastattelu, jotta varmistetaan hänen kelpoisuutensa toimintaan ja kyseessä olevaan vapaaehtoistehtävään. Kurssin suorituksesta tehdään merkintä ratkaisuun. Kelpoisuuden varmistamisen jälkeen vapaaehtoiselle määritetään vapaaehtoistyösopimukseen kirjattava kelpoisuusaika ja merkitään haastattelumerkintä. Muutamiin tehtäviin, kuten puistokummeihin, ei liity kelpoisuusvaatimuksia ja näitä vapaaehtoinen voi toteuttaa ilman haastattelua. Vapaaehtoisen kanssa solmitaan vapaaehtoistyösopimus.

Vapaaehtoinen osallistuu koordinaattorin kanssa vapaaehtoistyösopimuksessa sovittuun vapaaehtoistoimintaan oman aikataulunsa puitteissa itseohjautuvasti.

Koordinaattori on yhteydessä omaan vapaaehtoisjoukkoonsa viestein sekä kutsumalla vapaaehtoisia erilaisiin vapaaehtoisille järjestettyihin tapahtumiin, esimerkiksi kiitosjuhliin. Koordinaattorit antavat tilanteen ja mahdollisuuksien mukaan ajankohtaista tietoa vapaaehtoisille tulevista koulutuksista, virkistystilaisuuksista, sopimuksesta, ohjeista, vakuutuksesta ja yhteystiedoista. Koordinaattori viestii ryhmälle ratkaisun viestitoiminnallisuutta hyödyntäen. Tarvittaessa koordinaattori etsii ratkaisusta hakutoimintoa käyttäen yksittäisen vapaaehtoisen tiedot ja on häneen yhteydessä esimerkiksi sähköpostitse tai puhelimitse.

Kaveri- ja saattovapaaehtoistoiminnan tehtävissä koordinaattori hallitsee toiminnan tapahtumakertoja sen perusteella, miten vapaaehtoistoimintaa suunnitellaan ja järjestetään tai miten vapaaehtoistoiminnan asiakkaat sitä tarvitsevat. Koordinaattori luo tietyille tehtävälle tapahtumakerran. Koordinaattori allokoii tapahtumakerran etsimällä tehtävään sopivia vapaaehtoisia tehtävän vaatiman kelpoisuuden täyttävistä jäsenistä. Löydettyään yhden tai useamman sopivan vapaaehtoisen, koordinaattori tarjoaa näille toiminnan tapahtumakertaa SMS-viestillä ja/tai sähköpostilla. Tarjous voidaan lähettää koko ryhmälle kelpoisia vapaaehtoisia tai yhdelle tai useammalle kelpoiselle vapaaehtoiselle. Vapaaehtoisen hyväksytyä tarjouksen, esimerkiksi vastaamalla SMS-viestiin KYLLÄ, hänelle vahvistetaan vielä tieto tapahtumakerran ajasta ja paikasta SMS-viestillä ja/tai sähköpostilla. Muille vapaaehtoisille viestitään, että tapahtumakertaan on löytynyt sopiva vapaaehtoinen. Ratkaisu luo vapaaehtoiselle osallistumistodistuksen tähän vapaaehtoistoimintaan osallistumisesta.

Alla olevassa taulukossa (Taulukko 2) on kuvattu ratkaisukokonaisuuden keskeiset käsitteet.

Taulukko 4 Ratkaisukokonaisuuden keskeiset käsitteet.

Käsite	Kuvaus
Potentiaalinen vapaaehtoinen	Henkilö, joka on kiinnostunut vapaaehtoistoinnasta ja osoittaa kiinnostuksensa aktiivisesti esimerkiksi vierailamalla vapaaehtoistoinnin verkkosivulla ja selailemalla vapaaehtoistoinnin tehtävä-, kurssi- ja tapahtumailmoituksia.
Tehtävailmoitus	Vapaaehtoistoinnasta julkaistava vapaaehtoisen rekrytointi-ilmoitus. Ilmoituksessa kerrotaan millaiseen tehtävään uusia vapaaehtoisia etsitään, missä, milloin ja miten tehtävän ilmentymät toteutuvat ja millaisia kelpoisuusvaatimuksia tehtävään osallistumisessa on. Tehtävailmoitukset syötetään Linked Events -syöttölomakkeella ja ne julkaistaan vapaaehtoistointa.hel.fi -sivulla.
Tehtävä	Vapaaehtoistehtävä voi olla koordinaattorin määrittelemä tai koordinaattorin ja vapaaehtoisen yhdessä määrittelemä kokonaisuus vapaaehtoistoinnin tekemisistä. Tehtävään voi liittyä kelpoisuusvaatimuksia. Tehtävään liittyy yksi tai useampi tapahtumakerta. Esimerkkejä tehtävistä: <ul style="list-style-type: none"> - Puistokummit - Lukukaveri - Ulkoilukaveri - Kulttuurikaveri - Kahvilavapaaehtoinen
Tapahtuma	Vapaaehtoisille järjestetty tapahtuma tai vapaaehtoisten järjestämä tapahtuma.
Kurssi	Vapaaehtoistojen suunnattu vapaaehtoistointaan liittyvä koulutus. Kurssi voi olla Helsingin kaupungin tai kaupungin ulkopuolisen toimijan järjestämä.

30.8.2022

Vapaaehtoistoiminnan ohjaus

Tavoitetilan kuvaus

v. 0.1

Käsite	Kuvaus
Koordinaattori	<p>Kaupungin työntekijä, joka työkseen koordinoi vapaaehtoistoimintaa ja lähiohjaa vapaaehtoisia omassa toimintayksikössään (kaupungin eri toimialoilla) tai toimintamuodossa. Järjestelmän pääasiallisia käyttäjiä.</p> <p>Vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreita kutsutaan myös vapaaehtoistoiminnan vastuuhenkilöiksi, mutta heidän työtehtäviinsä kuuluu myös muita tehtäviä vapaaehtoistoiminnan koordinoitujen lisäksi (esim. Sosiaali- ja palveluohjaus, hoitotyö, kirjastovirkailijan tehtävät). Vapaaehtoistoiminnan vastuuhenkilöt vastaavat omassa yksikössä tapahtuvasta vapaaehtoistoiminnasta ja sen organisoinnista.</p>
Vapaaehtoistoiminta	<p>Vapaaehtoistoiminta on yksittäisten ihmisten, ympäristön ja yhteisöjen hyväksi tehtyä, omaan vapaaseen tahtoon ja motivaatioon perustuvaa palkatonta toimintaa. Vapaaehtoistoiminta edistää osallisuutta ja hyvää elämää Helsingissä. Vapaaehtoistoiminta on Helsingin kaupungin palveluja täydentävää, vapaaehtoisen omaan motivaatioon perustuvaa toimintaa. Vapaaehtoistoiminta on myös ennaltaehkäisevää ja voimaannuttavaa toimintaa, jonka avulla voidaan ehkäistä syrjäytymistä ja lievittää yksinäisyyttä. Vapaaehtoistoiminta on palkatonta ja pyyteetöntä ja se kohdistuu oman perheen ulkopuolelle.</p>
Vapaaehtoinen	<p>Henkilö, joka osallistuu sovittuun vapaaehtoistoimintaan tai aktivismiin Helsingin kaupungin yksikössä tai Helsingin kaupungin järjestämässä toiminnassa. Voi olla kuka vain yksityinen henkilö.</p>

Käsite	Kuvaus
Vapaaehtoistyösopimus	<p>Vapaaehtoistoimijan (vapaaehtoinen) ja vapaaehtoistoiminnan organisoijan (koordinaattori) välinen sopimus vapaaehtoistoiminnan haastattelussa sovitusta vapaaehtoistoinnasta.</p> <p>Helsingin kaupungin järjestämään vapaaehtoistointaan osallistuvat henkilöt allekirjoittavat kirjallisen sopimuksen vapaaehtoistointaan osallistumisesta ja sitoutuvat siten noudattamaan vapaaehtoistoiminnan järjestäjän antamia ohjeita ja sääntöjä sekä kunnioittamaan Helsingin kaupungin arvoja. Vapaaehtoistoiminnan sopimus sisältää salassapito- ja tietosuojasitoumuksen, joka on voimassa myös vapaaehtoistoiminnan päättymisen jälkeenkin.</p> <p>Vapaaehtoistoinnasta erotetaan kertaluonteinen talkootyyppinen toiminta, esimerkiksi musiikkitapahtuman toteuttamiseen osallistuminen, jota varten ei tehdä erillistä vapaaehtoistoiminnan sopimusta.</p> <p>Vapaaehtoistoiminnan sopimuksessa ilmoitetaan toiminnan vastikkeettomuudesta sekä informoidaan vapaaehtoistointaan osallistuvaa henkilöä hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan sekä tietosuojaan liittyvistä asioista. Sopimuksella sovitaan myös, että vapaaehtoistointaan osallistuvan henkilön henkilötietoja kerätään kaupungin vapaaehtoistointaan osallistuvien rekisteriin. Sopimus allekirjoitetaan ja vapaaehtoisella on mahdollisuus saada siitä halutessaan oma kappale.</p>
Kelpoisuusvaatimus	<p>Vapaaehtoistehtäviin, -kurseihin ja -tapahtumiin voi liittyä erilaisia kelpoisuusvaatimuksia. Kelpoisuusvaatimukset ilmoitetaan tehtäväilmoituksessa, joka julkaistaan vapaaehtoistoiminnan verkkosivuilla. Vaaditun kelpoisuusvaatimuksen voi saavuttaa tehtävään liittyvän kurssin tai koulutuksen suorittamisella. Kelpoisuusvaatimukset vaihtelevat vapaaehtoistoiminnan tehtävän sisällön tai luonteen mukaan. Joissain tehtävissä voi olla lakisääteisiä kelpoisuusvaatimuksia.</p>
Kelpoisuuden voimassaoloaika	<p>Kelpoisuuden voimassaoloaika määritellään vapaaehtoistyösopimuksessa ja kirjataan ratkaisuun. Esimerkiksi yksi vuosi haastattelun pitopäivämäärästä.</p>
Haastattelu	<p>Jokaisen Helsingin kaupungin vapaaehtoistointaan mukaan tulevan vapaaehtoisen kanssa käydään läpi vapaaehtoistoiminnan haastattelu. Haastattelun laajuus ja laatu määräytyy vapaaehtoistehtävän sisällön ja luonteen mukaan. Toisiin tehtäviin vapaaehtoistoiminnan haastattelu voi olla kevyt ja epämuodollinen, toisiin tehtäviin laaja, syvälinen ja muodollinen. Haastatteluun liittyy myös vapaaehtoistyösopimuksen tekeminen.</p>

Käsite	Kuvaus
Asiasana	Vapaaehtoistointaa, vapaaehtoiselta vaadittavaa osaamista tai toimintaan liittyviä muita kelpoisuusvaatimuksia kuvaava sana.
Keikkatarjous	Koordinaattorin vapaaehtoiselle lähettämä tarjous tapahtumakerran suorituksesta. Voidaan lähettää vapaaehtoiselle esim. sähköpostilla tai SMS-viestinä. Keikkatarjoukset lähetetään kohdennetusti tietyille ratkaisusta tietyillä hakukriteereillä haetuille vapaaehtoisille.
Keikkatarjouksen hyväksyntä	Vapaaehtoisen keikkatarjoukseen antama tapahtumakerran hyväksyvä vastaus. Voidaan vastaanottaa sähköpostilla tai SMS-viestinä.
Tapahtumakerta	Tehtävän, tapahtuman tai kurssin yksittäinen ilmentymä. Tehtävällä, tapahtumalla tai kurssilla voi olla useita tapahtumakertoja. Vapaaehtoinen osallistuu tehtävän, tapahtuman tai kurssin tapahtumakertaan. Tapahtumakerta sovitaan vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin tai yhteyshenkilön kanssa. Tapahtumakerralla on aika ja paikka.
Vapaaehtoistoiminnan asiakas	Vapaaehtoistoiminnan kohteena oleva yksittäinen henkilö, ympäristö tai yhteisö.
Osallistuminen	Vapaaehtoistointaan osallistuminen. Osallistuminen voi olla tehtävään, kurssiin tai tapahtumaan liittyvään tapahtumakertaan. Ilmoittautuminen voi tapahtua ennakoon tai paikan päällä.
Osallistumistodistus	Vapaaehtoistointaan osallistumisesta kirjattu todistus.
Kesto	Tapahtumakerran kesto. Tapahtumakerta voi alkaa tietynä ajankohtana, esim. 3.6.2021 klo 8:00, ja päättyä esim. 3.6.2021 klo 12:00. Osa tapahtumakerroista on sen luonteisia, että niille tulee voida määrittää tapahtumisaika yleisemmällä tasolla, esim. torstai. Tällaisille tapahtumakerroille tulee voida määrittää arvioitu kesto tunteina.
Paikka	Tapahtumakerran sijainti. Paikka voi olla maantieteellinen sijainti tai esimerkiksi Internet.

30.8.2022

Vapaaehtoistoiminnan ohjaus

Tavoitetilan kuvaus

v. 0.1

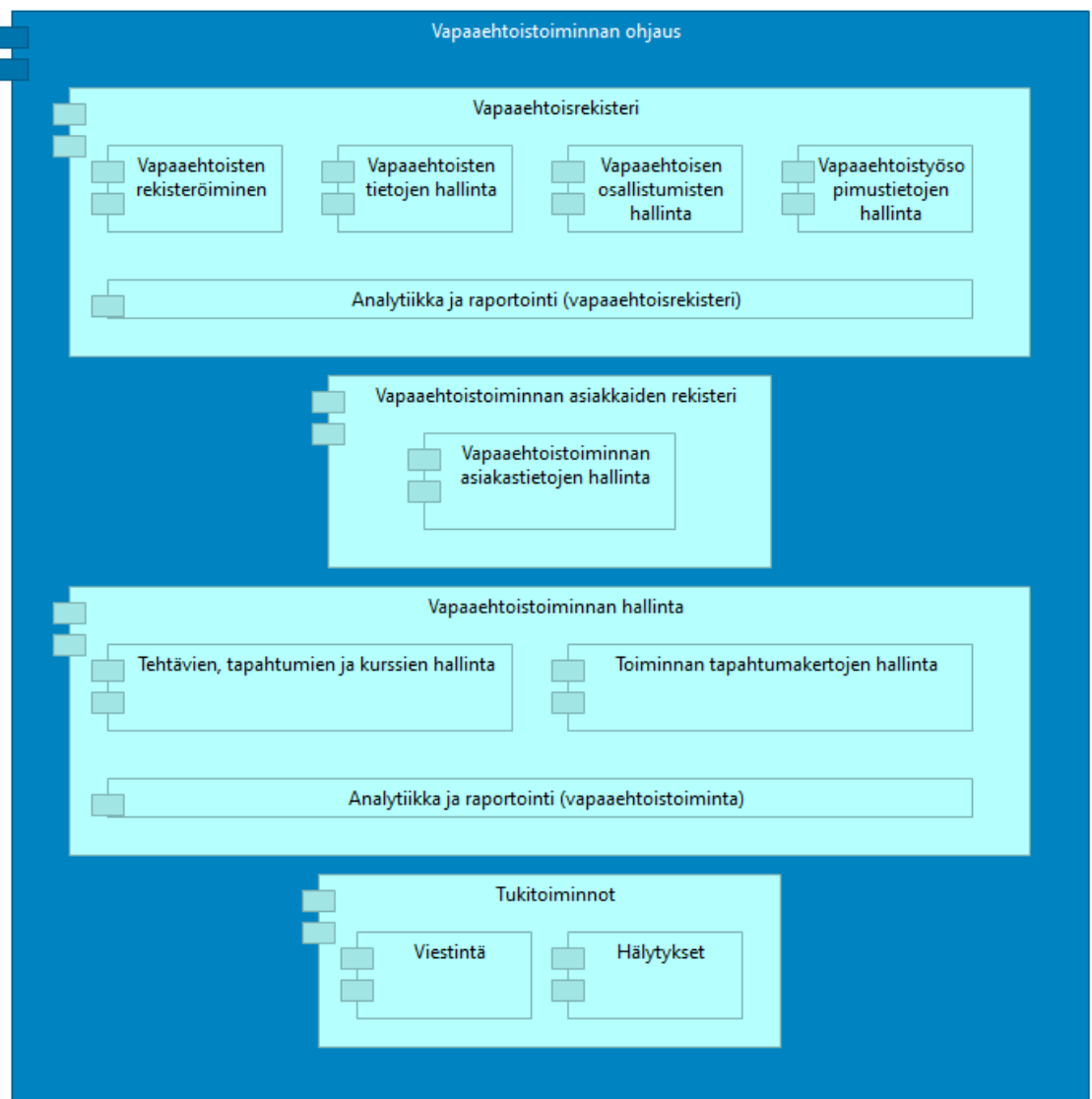
Käsite	Kuvaus
Internet	Tapahtumakerta voi tapahtua myös Internetissä etänä, jolloin toimintaan osallistutaan omalla päätelaitteella.
Maantieteellinen paikka	Vapaaehtoistoiminnan tapahtumakerran maantieteellinen sijainti.

7 RATKAISUKOKONAISUUDEN TOIMINNALLISUUS

Tässä kappaleessa kuvataan ratkaisukokonaisuuden keskeinen toiminnallisuus. Kuvaus on tehty loogisella tasolla eli se tukee tavoitetilan ratkaisuarkkitehtuurin suunnittelua, mutta kuvauksia ei pidä tulkita lopullisena toteutusrakenteena.

7.1 Toiminnallisuuden yleiskuvaus

Ratkaisun toiminnallisuuden keskeiset toimintokokonaisuudet on kuvattu alla olevassa kuvassa. Toimintokokonaisuudet kokoavat vaatimusmäärittelyssä tunnistettuja vaatimuksia, jotka on kuvattu vaatimusluettelossa (VIITE 2).

Kuva 4 Ratkaisukokonaisuuden keskeinen toiminnallisuus.